άποψη

Του **Αργύρη Αργυριάδη**
Δικηγόρου Παρ' Αρείω Πάγω

Θεσπίζοντας το «γρηγορόσημο» στο ΕΣΥ

Το δικαίωμα στην υγεία εμφανίζεται ως ένα κλασικό ατομικό δικαίωμα αρνητικού περιεχομένου, δηλαδή ως δικαίωμα ελευθερίας, και συγχρόνως ως ένα κοινωνικό δικαίωμα, που αντιστοιχεί σε θετική υποχρέωση του κράτους για την παροχή υπηρεσιών υγείας στο σύνολο των πολιτών. Η υγεία ως ατομικό δικαίωμα κατοχυρώνεται στο άρθρο 5 παρ.5 Συντ., το οποίο προστατεύει την ατομική υγεία από προσβολές τρίτων και εγγυάται την ελευθερία αυτοπροσδιορισμού του ατόμου σε θέματα που αφορούν την προσωπική του υγεία. Ως κοινωνικό δικαίωμα, η υγεία κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 παρ.3 Συντ., το οποίο από μόνο του δεν θα ήταν ιδιαίτερα νομικά σημαντικό («Το κράτος μεριμνά για την υγεία των πολιτών»), αν δεν υπήρχε το Εθνικό Σύστημα Υγείας που ιδρύθηκε με τον ν.1397/1983 και αποτέλεσε την πιο σημαντική συνταγματική κατάκτηση για τη ζωή των πολιτών στην μεταπολιτευτική Ελλάδα.

Σε ποιον βαθμό, όμως, σήμερα τα ανωτέρω δικαιώματα ικανοποιούνται επαρκώς στο πλαίσιο του συστήματος υγείας; Και εάν δεν ικανοποιούνται επαρκώς, τι και πως πρέπει να πράξουμε;

Ένα από τα προβλήματα -όχι το μόνο- είναι ο ρυθμός απόκρισης του συστήματος στα αιτήματα χειρουργικής αντιμετώπισης ενός προβλήματος υγείας. Αυτή τη στιγμή -σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση της κυβέρνησης- σε αναμονή για χειρουργείο βρίσκονται 102.634 περιστατικά. Τα 44.459 (43%) είναι σε αναμονή 0-4 μήνες, τα 31.954 (31%) περιμένουν 4-12 μήνες, ενώ 26.221 (26%) περιστατικά περιμένουν περισσότερο από έναν χρόνο.

Ποια η λύση του προβλήματος, σύμφωνα με την κυβέρνηση; Να χρησιμοποιήσει εκτάκτως και άπαξ κάποιους πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης (συνεπώς δαπάνη άνευ υψηλού οικονομικού πολλαπλασιαστή) και το λοιπό κόστος να το επιβαρυνθούν οι ίδιοι οι πολίτες. Σύμφωνα με το υπουργείο, το κόστος για όσους χειρουργηθούν μέσω της χρηματοδότησης από το Ταμείο Ανάκαμψης θα είναι μηδενικό. Η εξυπηρέτηση αυτών των 50.000 επεμβάσεων που έχουν προαναγγελθεί θα έχει κριτήριο τον χρόνο αναμονής του ασθενούς, ώστε να δοθεί προτεραιότητα, και θα έχουν χρονικό ορίζοντα μέχρι το Δεκέμβριο του 2025. Για τους υπόλοιπους το κόστος των χειρουργείων θα είναι από 300 μέχρι και 2.000 ευρώ, ανάλογα με το βάρος της χειρουργικής επέμβασης. Η αμοιβή στη συνέχεια θα μοιράζεται σε χειρουργό 1 και 2, αναισθησιολόγο, νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό που συμμετέχει (κάποιοι ελάχιστοι πόροι θα μένουν και για το νοσοκομείο!). Ο κάθε πολίτης θα μπορεί να επιλέξει κλινική με λιγότερη αναμονή, ακόμα και μέσα στο ίδιο το νοσοκομείο. Οι επεμβάσεις θα χωρίζονται σε 6 κατηγορίες, όπως πολύ μικρή, μικρή, μεσαία, μεγάλη, βαρειά αλλά και εξαιρετικά βαρειά.

Τι σημαίνουν τα ανωτέρω για τον απλό πολίτη; Ότι μολονότι πληρώνει εμπροθέσμως και αδιαλείπτως τις ασφαλιστικές εισφορές του στον ΕΦΚΑ, θα πρέπει να ξαναπληρώσει όταν εκτάκτως αιτηθεί υγειονομικής προστασίας. Τότε γιατί να πληρώνει κοινωνική ασφάλιση; Επιπρόσθετα σημαίνει ότι θεσμοθετούμε το «γρηγορόσημο». Εάν έχει επιπλέον χρήματα να δαπανήσει ο πολίτης θα μπορεί να ξεπερνά τους άλλους στην «ενιαία λίστα χειρουργείου». Εάν έχει 2.000 ευρώ θα μπορεί να κάνει ένα σημαντικό χειρουργείο. Σε αντίθετη περίπτωση, όχι. Πέραν των ανωτέρω, οι κίνδυνοι είναι πολλαπλάσιοι. Το σύστημα αυτό δίνει σοβαρό αντικίνητρο στους γιατρούς να προβαίνουν σε πρωϊνά χειρουργεία (αφού μόνον για τα απογευματινά θα αμείβονται επιπλέον), ενώ ταυτόχρονα δεν αφήνει σημαντικούς πόρους για τα ίδια τα νοσοκομεία, οι υποδομές των οποίων θα χρησιμοποιούνται. Μπορούσε να γίνει κάτι διαφορετικό; Η χρησιμοποίηση των υποδομών σε ημερήσια βάση κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση (το ίδιο θα έπρεπε ήδη να γίνεται και στα δικαστήρια που σταματούν τη λειτουργία τους στις 15.00). Ωστόσο, τούτο δεν μπορεί να γίνεται με όρους οικονομικής συναλλαγής. Όχι μόνον διότι υπονομεύει στην πράξη το δημόσιο σύστημα υγείας, αλλά γιατί επιτείνει αντί να αμβλύνει τις ταξικές διαφορές. Όσο και αν κάποιοι ομνύουν στο τέλος της Ιστορίας, η αλήθεια είναι ότι, δυστυχώς, όλοι οι άνθρωποι δεν είμαστε ίσοι. Και η αδικία φουντώνει όταν το ίδιο το κράτος μάς το υπενθυμίζει αντιμετωπίζοντάς μας εξόχως άνισα.

Θα μπορούσε να γίνει κάτι διαφορετικό; «Θα απαιτούνταν άλλος ένας ΕΝΦΙΑ» έσπευσε να απαντήσει ο υπουργός Υγείας πριμοδοτώντας τον υφέρποντα κοινωνικό αυτοματισμό. Αλήθεια; Βρήκαμε χρήματα για να προσλάβουμε 1.000 αστυνομικούς για την περιλάλητη πανεπιστημιακή αστυνομία (που δεν λειτούργησε ποτέ) και δεν μπορούμε να κατανείμουμε πόρους στο ΕΣΥ; Για να θυμηθούμε λίγο τα νούμερα. Για το ΕΣΥ δαπανούμε 3 δισ. ευρώ ετησίως. Μόνον για τον Ιανουάριο του 2024 -σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση του υπουργείου Οικονομικών- είχαμε πλεόνασμα στο ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού ύψους 933 εκατ. ευρώ, έναντι στόχου για έλλειμμα 82 εκατ. ευρώ. Το πρωτογενές αποτέλεσμα σε τροποποιημένη ταμειακή βάση διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα ύψους 2.122 εκατ. ευρώ, έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 1.118 εκατ. ευρώ.

Δίχως σπατάλες, χρήματα μπορούν να βρεθούν για κρίσιμους κοινωνικούς τομείς. Η ιεράρχηση και η προτεραιοποίηση των αναγκών είναι ζήτημα πολιτικής με προοδευτικό πρόσημο. Και δυστυχώς τούτο είναι είδος προς εξαφάνιση σε αυτή τη χώρα.

Απεργίας προετοιμασίες

Επί ποδός βρίσκονται τα συνδικάτα σε όλη τη χώρα. Η ΓΣΕΕ έχει προκηρύξει πανελλαδική απεργία για τις 17 Απριλίου 2024, ενώ προγραμματίζεται πλήθος δράσεων σε δεκάδες πόλεις στη χώρα. Κλιμάκιο της ΓΣΕΕ θα βρεθεί στη Θεσσαλονίκη στις 1 και 2 Απριλίου, ενώ το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Θεσσαλονίκης προγραμματίζει ενημερωτικές δράσεις στην πόλη και εκδήλωση στην πλατεία Αριστοτέλους. Τα συνδικάτα διεκδικούν αυξήσεις μισθών και συλλογικές συμβάσεις εργασίας, μέτρα για την αντιμετώπιση της ακρίβειας και της αισχροκέρδειας. Με σύνθημα «Η ακρίβεια στον Θεό, οι μισθοί στα Τάρταρα» ήδη τα κατά τόπους εργατικά κέντρα της χώρας έχουν ξεκινήσει τη σχετική κινητοποίηση, ενώ εκτιμάται πως η συμμετοχή στην απεργία θα είναι μαζική.

«Γαλάζια» η ΠΕΔ-ΚΜ

«Γαλάζια» απόχρωση έχει το νέο προεδρείο της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Κεντρικής Μακεδονίας, αφού μετά από τις σχετικές εκλογικές διαδικασίες η νέα σύνθεσή του είναι μονοπαραταξιακή. Στη θέση του προέδρου επανεξελέγη ο δήμαρχος Πυλαίας-Χορτιάτη, Ιγνάτιος Καϊτεζίδης και στη θέση του γραμματέα επανεξελέγη ο αντιδήμαρχος Θεσσαλονίκης Βασίλης Γάκης. Αντιπρόεδρος εξελέγη ο δήμαρχος Κορδελιού-Ευόσμου Λευτέρης Αλεξανδρίδης, θέση που μέχρι πρόσφατα κατείχε ο δήμαρχος Νεάπολης-Συκεών, Σίμος Δανιηλίδης. Έτσι, το προεδρείο της Ένωσης των 38 δήμων της Κεντρικής Μακεδονίας είναι μονοπαραταξιακό, αφού η παράταξη Καϊτεζίδη είχε τις ψήφους για να εκλέξει «δικούς της» και στα τρία αξιώματα, αφήνοντας εκτός προεδρείου τον επικεφαλής της παράταξης του ΠΑΣΟΚ και πρώην πρόεδρο της ΠΕΔ-ΚΜ, Σίμο Δανιηλίδη ο οποίος αποχώρησε από τη συνεδρίαση, καταθέτοντας τους λόγους της διαφωνίας της. Μαθαίνουμε πως υπάρχει πλούσιο παρασκήνιο, αφού συγκεκριμένοι αυτοδιοικητικοί με αναφορές στη Χαριλάου Τρικούπη επέλεξαν να στηρίξουν Καϊτεζίδη και αντιστοίχως στις εκλογές της ΚΕΔΕ τον Λάζαρο Κυρίζογλου αντί του Χάρη Δούκα. Είναι άλλωστε γνωστό ότι τα κάστρα πέφτουν από μέσα...

Κουίζ

Ποιος πρώην δήμαρχος του νομού Θεσσαλονίκης κάθεται σε... αναμμένα κάρβουνα γιατί ενώ αναμένει να αξιοποιηθεί από την κυβέρνηση σε θέση προέδρου Οργανισμού, οι κλήσεις που έχει κάνει τις τελευταίες ημέρες στους αρμόδιους είναι... αναπάντητες; Για να σας το κάνουμε πιο δύσκολο, θα σας πούμε ότι για τη θέση προαλείφονται δύο πρώην δήμαρχοι της πόλης.

ΦΑΙΔΡΑ ΠΟΡΤΟΚΑΛΕΑ

Θα αφιερώσουμε την αρχή της στήλης μας στον ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος θα πρέπει με όλα αυτά που διαδραματίζονται καθημερινά να δίνει απίστευτες στιγμές διασκέδασης στο Μέγαρο Μαξίμου και φυσικά στον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη που πρέπει, όσο περνάει ο καιρός, να αισθάνεται μόνος του στην πολιτική αρένα αφού «παίζει» χωρίς αντίπαλο. Και η σταθερή απάντηση εις το πρόσφατο ερώτημα «Απέναντι στον Μητσοτάκη, ποιος;» να είναι σταθερά, ο κανένας...

Η προσέγγισή μας θα είναι μέσω της εννοιολογικής ανάλυσης του «παιχνιδιού» ανάμεσα στο είναι και το φαίνεσθαι που έχει απασχολήσει τον άνθρωπο από τα πολύ παλιά χρόνια. Η διάκρισή του, η παραπλάνηση που μας ασκεί καθώς και η απασχόληση και το ενδιαφέρον μας γι' αυτό, έκανε πολλούς μεγάλους φιλοσόφους αλλά και καλλιτέχνες να ασχοληθούν με αυτό. Ας εξηγήσουμε όμως πρώτα τι εννοούμε όταν μιλάμε για το είναι και για το φαίνεσθαι.

Είναι: Αντιπροσωπεύει το πραγματικό και το αληθινό. Δηλώνει την πραγματική και βαθύτερη αξία των πραγμάτων, δηλαδή τι είναι στ' αλήθεια, ανεξάρτητα με το τι παρουσιάζουν και θέλουν να δείχνουν.

Φαίνεσθαι: Αντιπροσωπεύει το ψεύτικο, το εικονικό, το αληθοφανές και το επιφανειακό. Δηλώνει το τι θέλουμε να βγάλουμε παραέξω, την εικόνα που θέλουμε να φτιάξουμε και να δείχνουμε, ανεξάρτητα με το τι είμαστε στην πραγματικότητα. Προβάλλει δηλαδή την εικόνα, μία κίβδηλη πραγματικότητα και όχι την αλήθεια που είναι καλά κρυμμένη κάτω από την επιφάνεια.

Σήμερα το φαινόμενο του είναι-φαίνεσθαι παρουσιάζεται εντονότερο από κάθε άλλη φορά στην παράταξη της αντιπολιτεύσεως, μιας και η εποχή μας, η εποχή της εικόνας, όπως έχει υιοθετηθεί μέχρι τώρα από τον ΣΥΡΙΖΑ, επιτρέπει κάτι τέτοιο, βέβαια μετά την τελευταία παρέμβαση του Αλέξη Τσίπρα, μάλλον είναι οφθαλμοφανές ότι το συγκεκριμένο μοντέλο δεν ταιριάζει στην Αριστερά...

Όλοι έχουν κάποιο σχέδιο, μέχρι να φάνε την πρώτη μπουνιά στη μούρη.
Mike Tyson
Αμερικανός πρωτοπυγμάχος

Ορμώμενοι από το πάθος του υπουργού Γεωργιάδη αναρωτιόμαστε πώς η ΔΑΠ-ΝΔΦΚ («γαλάζια» παράταξη στα πανεπιστήμια) που κατά τον ισχυρισμό της είναι η πρώτη φοιτητική παράταξη, δεν μπόρεσε να σταματήσει το κύμα καταλήψεων. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας το οποίο τα προηγούμενα χρόνια αποτελούσε «γαλάζιο» προπύργιο, αλλά σήμερα οι «γαλάζιοι» συνδικαλιστές αδυνατούν να μιλήσουν στις συνελεύσεις. Αντίθετα δεν έχει ανοίξει μύτη (μηδέν κατάληψη) στο Διεθνές Πανεπιστήμιο (πρώην ΤΕΙ Σίνδου). Ερευνήσαμε λίγο το γεγονός και διαπιστώσαμε ότι η «κληρονομιά» των παλιών ΔΑΠιτών στο μεν ΠΑΜΑΚ είναι ισχνή ως ανύπαρκτη, ενώ αντιθέτως στο Διεθνές αντίστοιχα είναι με πολύ βαθιές οργανωτικές ρίζες. Το γεγονός δεν έχει περάσει απαρατήρητο και στην κεντρική κομματική διοίκηση και στο εσωκομματικό πεδίο δεν είναι τυχαίο ότι οι μετοχές των στελεχών που προέρχονται από τα πρώην ΤΕΙ Σίνδου. όπως οι Δημήτρης Χρόνης, Γιώργος Ασημακόπουλος, Βασίλης Βιτανόπουλος κ.ά. είναι ανεβασμένες.

Αν δεν ξέρεις την ιστορία σου, δεν ξέρεις τίποτα. Είσαι σαν ένα φύλλο που δεν ξέρει ότι είναι μέρος ενός δέντρου.
Michael Crichton
Αμερικανός συγγραφέας

Οι φήμες λένε ότι μία ενόχληση από την συμπεριφορά του υφυπουργού Νίκου Ταχιάου στο δημοτικό συμβούλιο Θεσσαλονίκης υπάρχει στο περιβάλλον του δημάρχου Στέλιου Αγγελούδη, όχι τόσο για το περιεχόμενο των λεγομένων του, αλλά για το ύφος με το οποίο ελέχθησαν. Γι' αυτούς όμως που γνωρίζουν τον συγκεκριμένο υφυπουργό, είναι γνωστό ότι δεν φημίζεται για την κομψότητα των ομιλιών του, αλλά του αναγνωρίζουν την, δια επιχειρημάτων, ενίσχυση των θέσεών του.

Αναλύοντας πρόσφατη μεγάλη δημοσκόπηση της Metron Analysis για το MEGA, ενδιαφέρον παρουσιάζει το στοιχείο ότι τα κόμματα με την υπάρχουσα μορφή και λειτουργία τους δεν μπορούν να επηρεάσουν την κοινωνία.

Δεν γνωρίζουμε αν αληθεύουν οι φήμες ότι υπήρξαν και άλλες μετρήσεις ανά περιοχές για την επιρροή του «γαλάζιου» μηχανισμού στις οποίες η Θεσσαλονίκη ήταν στις τελευταίες θέσεις. Όταν τα γράφουμε εμείς...

Οι ίδιες φήμες, πιθανόν ανυπόστατες, λένε ότι ενώ ο εδώ εκπρόσωπος και διευθυντής του Πρωθυπουργικού Γραφείου Μπεκίρης, μαζί με τον συντονιστή Παπαγεωργίου, προσπαθούν να λύσουν διάφορα τοπικά ζητήματα, αντιμετωπίζουν πολλές φορές δυσκολίες για την επίλυσή τους γιατί οι ενέργειές τους «βραχυκυκλώνονται» από άλλον ισχυρό «γαλάζιο» κυβερνητικό παράγοντα που θέλει να έχει λόγο και για το «πότε και πού πετάνε οι μύγες». Πιθανόν για όλη αυτή την δυστοκία έχει ενημερωθεί και ο ίδιος ο πρωθυπουργός ο οποίος προβληματίζεται για τον τρόπο αντιμετώπισής του.

Ο μόνος σωστός τρόπος να δεχτείς μία προσβολή είναι να την αγνοήσεις. Αν δεν μπορείς να την αγνοήσεις, απάντησέ της. Αν δεν μπορείς να απαντήσεις, γέλα μ' αυτήν. Αν δεν μπορείς να γελάσεις, προφανώς σου αξίζει.
Russell Lynes
Αμερικανός ιστορικός τέχνης